

Karolina Alveryd
Utredare
Juridiska fakultetskansliet

Regeringskansliet
(Justitiedepartementet)
103 33 Stockholm

Remiss: Ett utvidgat straffrättsligt skydd för transpersoner m.m. (SOU 2015:103)

Sammanfattning

Juridiska fakultetsnämnden anser att förslaget är ett positivt steg när det gäller förstärkning av skyddet mot olaglig diskriminering. Fakultetsnämnden tillstyrker 29 av utredningens 32 föreslagna ändringarna. Dock anser fakultetsnämnden att förslaget när det gäller frågan av rasism kunde vara starkare.

Utredningens direktiv

Enligt kommittédirektiv 2014:115 är utredningens uppdrag att överväga om det straffrättsliga skyddet för transpersoner ska stärkas, om termen könsöverskridande identitet eller uttryck ska ändras i de författningar där den förekommer och om termerna ras och rasmässig ska utmönstras ur lagstiftningen. De tas upp nedan i samma ordning som de behandlas av utredningen.

Om termerna ras och rasmässig ska utmönstras ur lagstiftningen

Utredningen kom fram till att orden ”ras” och ”rasmässig” ska utmönstras ur lagstiftningen, men att de ska ersättas med termen ”föreställning om ras”.

Utredningen har bytt ut orden ”ras” och ”nationalitet” mot ”etnisk tillhörighet” i förslag till lag om ändring i lagen (1972:260) om internationellt samarbete rörande verkställighet av brottsmålsdom. Fakultetsnämnden anser att bytet av ordet nationalitet är onödigt särskilt då uttrycket kommer från en internationell konvention. Det kan diskuteras starkt om nationalitet ”inbegrips” i etnisk tillhörighet (SOU 2015:103 s. 161).

Utredningens förslag till lag om ändring i diskrimineringslagen (2008:567) (DiskrL) tar inte upp föreställning om ras. DiskrL var en av de första lagarna där ras utmönstrades. Fakultetsnämnden anser att termen ”föreställning om ras” borde tas upp i paragraferna om direkt diskriminering (1 kap. 4 § p. 1) och trakasserier (1 kap. 4 § p. 4) för att förstärka skyddet och för att vara konsekvent med de ändringar som har föreslagits i RF, BrB, m.m.

Utredningens förslag till lag om ändring i lagen (2008:568) om diskrimineringsombudsmannen tar inte upp föreställningar om ras. Av samma anledning som anförts

Juridiska fakultetsnämnden

avseende DiskrL borde DO:s mandat i 1 §, ”Ombudsmannen ska däröver verka för att diskriminering som har samband med ...” inkludera föreställning om ras. Fakultetsnämnden anser att skyddet skulle förstärkas om ”föreställning om ras” inkluderades.

Om termen könsöverskridande identitet eller uttryck ska ändras

Fakultetsnämnden tillstyrker utredningens förslag att byta ut termerna ”könsöverskridande identitet eller uttryck” till ”könsidentitet eller könsuttryck” och tillstyrker alla de lagändringarna som utredningen har föreslagit i detta hänseende.

Förstärkt straffrättsligt skyddet för transpersoner

Fakultetsnämnden tillstyrker de av utredningens föreslagna ändringarna för att försärka skyddet för transpersoner.

Remissvaret har på fakultetsnämndens uppdrag beslutats av dekanus, professor Jonas Ebbesson. Yttrandet har beretts av universitetslektor Laura Carlson. Föredragande har varit utredare Karolina Alveryd. Yttrandet har expedierats av Juridiska fakultetskansliet.

Jonas Ebbesson

Karolina Alveryd